

Polska a Unia Europejska

Tomasz A. Winiarczyk

1988

- ❑ 25 czerwca – podpisanie Wspólnej Deklaracji między EWG a RWPG (Luksemburg)
- ❑ 20 września – nawiązanie stosunków między PRL a EWG

1989

- ❑ 19 września – podpisanie Umowy pomiędzy Polską Rzeczpospolitą Ludową i Europejską Wspólnotą Gospodarczą w Sprawie Handlu oraz Współpracy Handlowej i Gospodarczej

1990

- ❑ 26 lutego – Jan Kułakowski ambasadorem RP przy Komisji Wspólnot Europejskich
- ❑ 25 maja – Polska składa wniosek o rozpoczęcie rozmów dot. stowarzyszenia ze Wspólnotami

1991

- ❑ 16 grudnia – zawarcie układu o stowarzyszeniu ze Wspólnotami Europejskimi (Układ Europejski)
  - cel Polski to członkostwo we Wspólnotach
  - powołanie Rady Stowarzyszenia i Parlamentarnego Komitetu Stowarzyszenia
  - zapowiedź utworzenia strefy wolnego handlu

38

UKŁAD EUROPEJSKI

ustanawiający stowarzyszenie między Rzeczypospolitą Polską, z jednej strony, a Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi, z drugiej strony,

sporządzony w Brukseli dnia 16 grudnia 1991 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 16 grudnia 1991 r. został sporządzony w Brukseli Układ Europejski ustanawiający stowarzyszenie między Rzeczypospolitą Polską a Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi.

Po zaznajomieniu się z powyższym układem, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

— został on uznany za słuszny zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nim zawartych,

— jest przyjęty, ratyfikowany i zatwierdzony,

— będzie niezmiennie zachowywany.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 20 października 1992 r.

L.S.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: L. Wałęsa

Minister Spraw Zagranicznych: K. Skubiszewski

(Tekst Układu Europejskiego zawiera załącznik do niniejszego numeru)

1993

- ❑ na szczycie w Kopenhadze potwierdzenie przez Radę Europejską zamiaru rozszerzenia o kraje Europy Środkowo-Wschodniej
- ❑ określenie warunków członkostwa – tzw. kryteriów kopenhaskich

1994

- ❑ 1 lutego – Układ Stowarzyszeniowy wszedł w życie
  - Umowa przejściowa (część handlowa polskiego Układu Europejskiego) weszła w życie 1 marca 1992
- ❑ 8 kwietnia – złożenie przez Polskę oficjalnego wniosku o członkostwo w UE

1996

- ❑ 8 sierpnia – powołanie Komitetu Integracji Europejskiej
  - zadania:
    - koordynowanie procesów adaptacyjnych i integracyjnych Polski z Unią Europejską
    - dostosowanie prawa polskiego do prawa unijnego (acquis)

1997

- ❑ 28 stycznia – uchwalenie Narodowej Strategii Integracji
- ❑ 2 kwietnia – uchwalenie Konstytucji RP z tzw. klauzulą europejską
- ❑ grudzień w Luksemburgu – decyzja Rady Europejskiej o rozpoczęciu negocjacji akcesyjnych z tzw. grupą luksemburską (Polską, Węgrami, Czechami, Słowenią, Estonią i Cyprzem)

1998

- ❑ 31 marca – podjęcie negocjacji między Polską a UE
  - wcześniej odbył się tzw. screening czyli przegląd zgodności prawa wewnętrznego z prawem wspólnotowym
  - negocjacje ze strony polskiej prowadził Pełnomocnik Rządu do spraw Negocjacji o Członkostwo Polski w Unii Europejskiej:
    - od marca 1998 Jan Kułakowski
    - od października 2001 Jan Trzczyński

2001

- podpisanie przez państwa członków UE Traktatu Nicejskiego

2002

- zakończenie negocjacji akcesyjnych

16 kwietnia 2003

- ☐ podpisanie w Atenach Traktatu Akcesyjnego

7-8 czerwca 2003

- ☐ referendum nt. wstąpienia Polski do UE
  - pytanie referendalne „Czy wyraża Pan/Pani zgodę na przystąpienie Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej?”
  - frekwencja 58,85% (tj. 17 586 215 osób)
  - za: 77,45% (tj. 13 516 612)

23 lipca 2003

- podpisanie przez Prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego dokumentu ratyfikacji Traktatu dotyczącego przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej

1 maja 2004

- wejście Polski do UE

2004

- ❑ 1 maja – komisarzem unijnym ds. polityki regionalnej Danuta Hübner
- ❑ 13 czerwca – pierwsze wybory do Parlamentu Europejskiego, w których uczestniczą Polacy

2007

- ❑ przystąpienie Polski do strefy Schengen

2009

- ❑ 1 maja 2009 – koniec okresów ochronnych na zakup domów i mieszkań w Polsce przez cudzoziemców będących obywatelami UE
- ❑ Janusz Lewandowski komisarzem ds. budżetu i programowania finansowego
- ❑ Jerzy Buzek przewodniczącym Parlamentu Europejskiego (14 lipca 2009 - 17 stycznia 2012)

2010

- ❑ 1 stycznia – likwidacja KIE i zastąpienie go przez Komitet do Spraw Europejskich połączony z MSZ
  - komitet służący współpracy członków Rady Ministrów oraz innych organów administracji rządowej w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

2011

- ❑ 1 maja – zakończył się 7-letni okres przejściowy ograniczający Polakom swobodę podejmowania pracy w UE (ostatnie: Niemcy i Austria)
  - państwa, które w ogóle nie wprowadziły okresu przejściowego dając swobodny dostęp do rynku pracy: Finlandia, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Portugalia, Wielka Brytania i Szwecja.

1 lipca-31 grudnia 2011 – Prezydencja Polski w Radzie Unii Europejskiej

- ❑ Kryzys w strefie Euro (kłopotliwe w tym przypadku dla Polski pozostawanie poza strefą euro; wypracowanie kompromisu)
- ❑ Partnerstwo Wschodnie (niepodpisanie)
- ❑ Zakończenie negocjacji z Chorwacją, wspieranie aspiracji Bałkanów Zachodnich (porażka ws. Serbii)
- ❑ Usprawnienia w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego (efekt średni)
- ❑ Wstępne negocjacje ws. ram finansowych po 2014
- ❑ Posunięcie do przodu negocjacji w sprawie polityki spójności na lata 2014 – 2020
- ❑ Poszerzenie zasięgu strefy Schengen o Bułgarię i Rumunię (brak porozumienia)

2014

- Donald Tusk przewodniczącym Rady Europejskiej
- Elżbieta Bieńkowska komisarzem ds. rynku wewnętrznego i usług
- Ryszard Czarnecki wiceprzewodniczącym Parlamentu Europejskiego

2016

- Oskarżenia Polski o naruszanie zasad demokracji przez rząd PiS
- 1 maja – koniec okresu przejściowego na ograniczenia o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców w Polsce

2017

- ❑ 31 grudnia – koniec zwiększonych wartości na emisje pyłów z dużych obiektów energetycznego spalania paliw oraz na emisje tlenków azotu, dla wszystkich polskich elektrowni i elektrociepłowni, które znalazły się na liście załączonej do polskiego stanowiska negocjacyjnego

2019

- ❑ Janusz Wojciechowski komisarzem UE ds. rolnictwa.
- ❑ Ewa Kopacz wiceprzewodniczącym Parlamentu Europejskiego.

dane na 2014

- ❑ W Polsce dzięki wsparciu z unijnych funduszy wybudowano albo zmodernizowano od 2004 roku:
  - 15 tys. km dróg,
  - ponad 2 tys. km linii kolejowych,
  - ponad 680 oczyszczalni ścieków
- ❑ Od 2003 do 2013 roku PKB wzrósł o 46 proc., czyli o tyle więcej wyprodukowały polskie przedsiębiorstwa.
  - w 2003 roku, w przededniu naszej akcesji, PKB na głowę mieszkańca wynosił ok. 22 tys. zł, a dziesięć lat później było to już 42 tys. zł
- ❑ Skala napływu inwestycji do Polski zwiększyła się blisko 4-krotnie.
- ❑ 2 mln Polaków wyjechało z kraju, przede wszystkim na Wyspy Brytyjskie, i tam pracuje na brytyjski PKB

dane na 2014

- ❑ W latach 2003–2013 eksport produktów rolno-spożywczych zwiększył się ponad 5-krotnie, import 4,5-krotnie, a saldo handlu zagranicznego tymi produktami ponad 14-krotnie.
- ❑ W 2013 roku wartość eksportu żywności była na poziomie 20 mld euro, a saldo dodatnie wyniosło 5,7 mld euro.
- ❑ Teraz prawie 80 proc. żywności trafia na rynek unijny, a przed akcesją głównymi odbiorcami były kraje WNP.

Dane Polska w okresie 2004-2014

Ludność:

2004: 38,191
2013: 38,533

Średnia wieku:

2004: PL 36,2
2013: PL 38,7

Bezrobocie:

2004: 2999,6 tys. osób (19 proc.)
2013: 2157,9 tys. osób (13,4 proc.)

PKB w zł:

2004: 883,7 mld zł
2013: 1635,7 mld zł

Długość autostrad:

2004: 552 km
2013: 1365 km

Dostęp do internetu:

2004: 26 proc. gospodarstw
2013: 72 proc. gospodarstw

Wynagrodzenie brutto:

2004: 2273,44 zł
2013: 3650,06 zł

Pogłowie bydła:

2004: 5198,4 tys. szt.
2013: 5595,5 tys. szt.

Cena żywca wołowego:

2004: 3,60 zł za kg
2013: 6,62 zł za kg

Wartość eksportu:

2004: 59,7 mld euro
2013: 152,8 mld euro

wzrost w stosunku do 2004 r. o 140 proc.

Wartość importu:

2004: 71 mld euro
2013: 155,1 mld euro

wzrost w stosunku do 2004 r. o 116 proc.

W okresie 2004-2013 ceny w Polsce wzrosły o 33 proc.

newsweek

POLSKA 10 LAT W UE ★ sukcesy i porażki

SUKCESY

	2004	2014
bezrobocie	19,5 %	13,5%
liczba bezrobotnych	3 mln	2,1 mln
liczba pracujących	14 mln	15,7 mln
PKB	884 mld zł	1,6 bln zł
przeciętne wynagrodzenie	2,2 tys.zł	ponad 4 tys.zł brutto
długość autostrad i dróg ekspresowych	765 km	2847 km
liczba ofiar wypadków drogowych	6 tys.	3,3 tys.

PORAŻKI

	2004	2014
dług publiczny	430 mld zł	837 mld zł
liczba urzędników	360 tys.	440 tys.
współczynnik dzietności	1,4	1,33
liczba emigrujących	ok. 800 tys. (1990-2003)	ok. 1,8 mln (2004-13)

ŹRÓDŁA:
Eurostat, OECD stat, CIA World Factbook, GUS, GDDKA

Bankier.pl
PRACOWNIA EKSPERTYZY

Polska największym beneficjentem budżetu UE 2014-20

105,8 mld EUR = 441,0 mld PLN

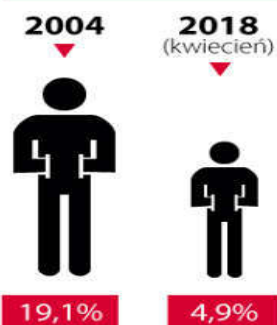
POLSKA 14 LAT W UE

2004 ▶	Całkowity (mld euro)	w tym wewnątrz UE (mld euro)
EKSPORT	60,3	47,5
IMPORT	72,1	54,0
Bilans	-11,8	-6,5

2017 ▶	Całkowity (mld euro)	w tym wewnątrz UE (mld euro)
EKSPORT	204,5	162,9
IMPORT	204	145,4
Bilans	+0,5	+17,5

STOPA BEZROBOCIA

PKB NA GŁOWĘ W PRZELICZENIU NA STANDARD SIŁY NABYWCZEJ

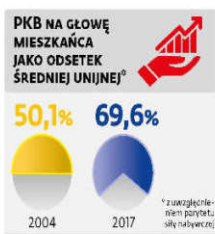
SPOŻYCIE INDYWIDUALNE

DŁUGOŚĆ AUTOSTRAD

Źródła: Główny Urząd Statystyczny, Eurostat, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

Ile Polska traci na członkostwie w UE? Faktyczny bilans zysków i strat wg Marcina Iwucia

BILANS FINANSOWY POLSKI

W OKRESIE 2004-2020 POLSKA OTRZYMAŁA Z BUDŻETU UE NETTO OKOŁO:	+593
BILANS FINANSOWY SPOŁECZNOŚCI TRANSFERUJĄCYCH ZYSKI Z POLSKI DO ZYSKI POLSKICH OBYWATELI Z UE:	-981
SALDO PRZYBYTKÓW Z TYCH Z CZYNNIKÓW TWORZY STRATĘ DLA POLSKICH OBYWATELI OKOŁO:	-388
EKSPORT POLSKI DO UE UWZGLĘDNIĄCY WARTOŚĆ WSADU Z IMPORTU:	-147
CAŁKOWITE STRATY DLA POLSKI W OKRESIE 2004-2020 WYNOŚĄ OK.:	-535

SKORYGOWANE SALDO KRYSIAKA

NAPŁYW NETTO ŚRODKÓW Z BUDŻETU UE	+593 MLD ZŁ
NAPŁYW „NOWYCH” BEZPOŚREDNICH INWESTYCJI ZAGRANICZNYCH Z KRAJÓW UE	+399 MLD ZŁ
WYPŁACONE DYWIDENDY I ODSETKI	-558 MLD ZŁ
SALDO BILANSU HANDLOWEGO W KATEGORIACH WARTOŚCI DODANEJ	+495 MLD ZŁ
RAZEM	+929 MLD ZŁ

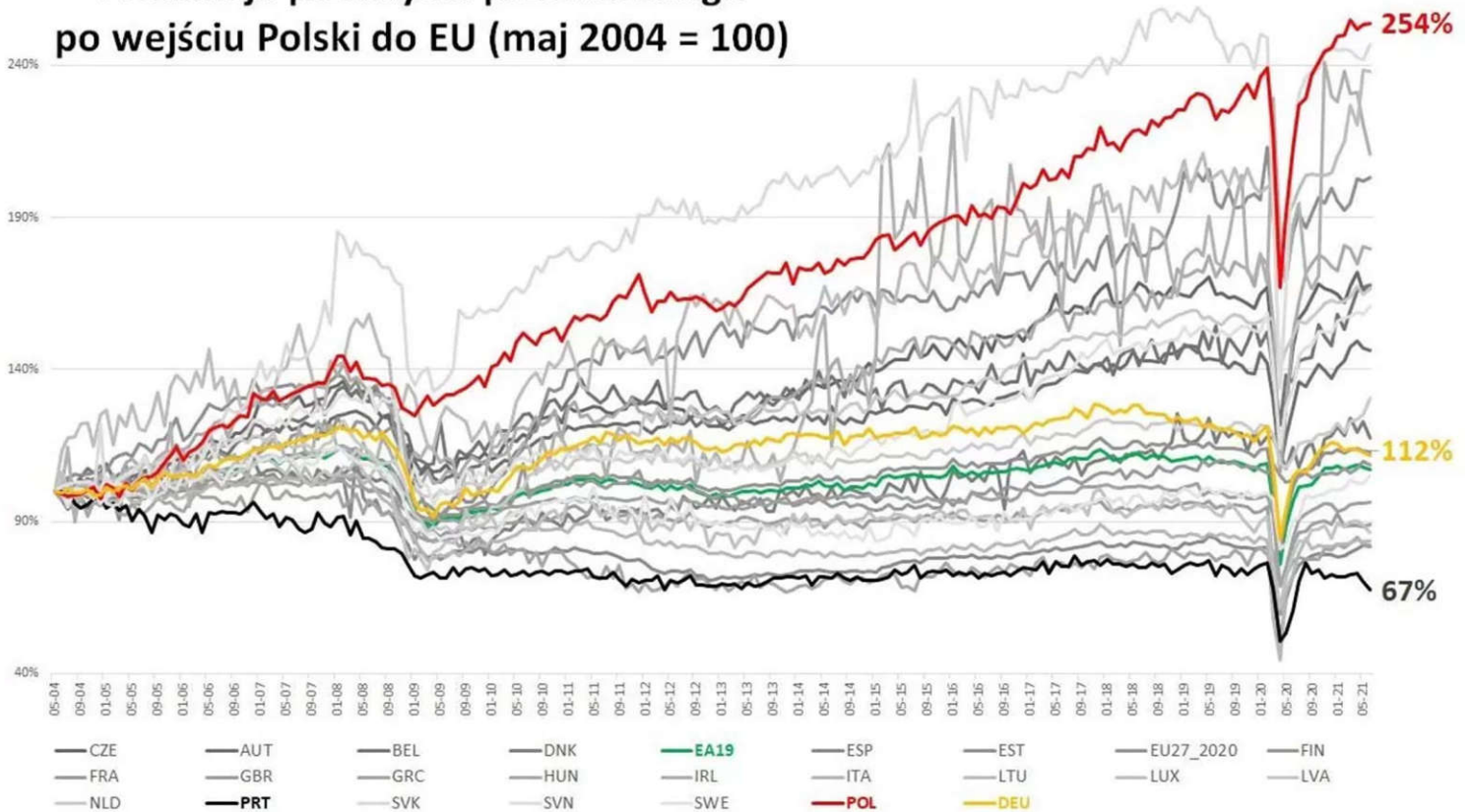
FOR FORUM OBYWATELSKIEGO RUCHU

„Skorygowane saldo Krysiaka” obrazuje jedynie skalę błędów i manipulacji w „bilansie finansowym” zaprezentowanym na konferencji zorganizowanej przez Patryka Jakiego. Nie ukazuje rzeczywistych korzyści z przynależności do UE, które ekonomiści szacują na 2-4 bln zł (czyli 2000-4000 mld zł).

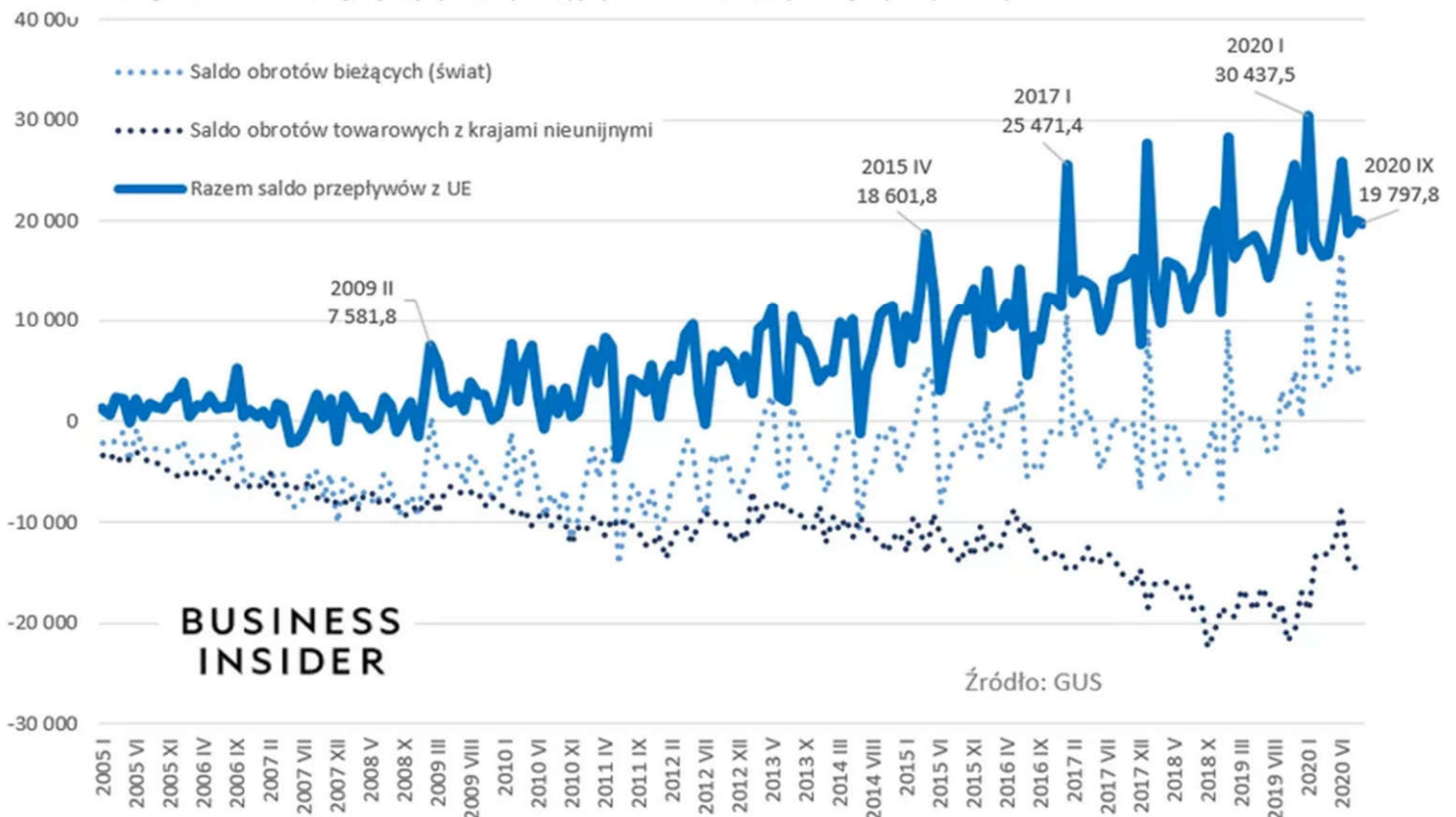
np. przemysł w Polsce na tle UE

Produkcja przemysłu przetwórczego po wejściu Polski do EU (maj 2004 = 100)

Szacunkowy bilans korzyści z członkostwa w Unii Europejskiej

miesięczna różnica między wpływami, a wypływami środków pieniężnych (mln zł)

BUSINESS INSIDER

Korzyści czy straty na Unii?

- Łączne **saldo obrotów bieżących z całym światem** za ostatnie 16 lat to - jak wspomnieliśmy - **minus 593 mld zł**, czyli o tyle więcej pieniędzy z Polski w tym okresie wypłynęło, niż do niej wpłynęło z całego świata. Dopiero w ostatnich dwóch latach wychodzimy na plus - od ubiegłego roku wpłynęło do nas łącznie o 75 mld zł więcej niż wypłynęło. Owszem sukcesy odnosi nasz eksport, ale nie łudźmy się - tak dobry wynik zawdzięczamy głównie niskim cenom ropy i gazu.
- Jakie były **obroty towarowe z krajami nieunijnymi**? W ostatnich dwóch latach mieliśmy z całym światem dodatnie saldo obrotów towarowych - byliśmy na plusie 38,5 mld zł. Z czego - uwaga - z krajami Unii mieliśmy dodatnie saldo o wartości aż 384 mld zł. A jak to wygląda w skali 16 lat? Saldo obrotów towarowych z całym światem to minus 422 mld zł, z tym że **z krajami nieunijnymi byliśmy na minusie 2 021 mld zł**, a z Unią mieliśmy nadwyżkę 1 599 mld zł.
- Po korekcie salda obrotów bieżących o obroty towarowe z krajami nieunijnymi mamy minus 593 mld zł plus 2 021 mld zł, co daje razem **1 427 mld zł na plusie**. To przybliżony bezpośredni bilans naszego członkostwa we wspólnocie europejskiej.
- ❑ Dla porównania, w tym okresie polski Produkt Krajowy Brutto wyniósł 20 732 mld zł. W tej kwocie **6,9 proc. stanowią korzyści finansowe z członkostwa w Unii Europejskiej** (1 427 mld zł). Można założyć, że średnio rocznie **przez 16 lat przybywało nam 0,43 proc. PKB tylko dlatego, że jesteśmy w Unii, a nie poza nią**.

korzyści wstąpienia do UE

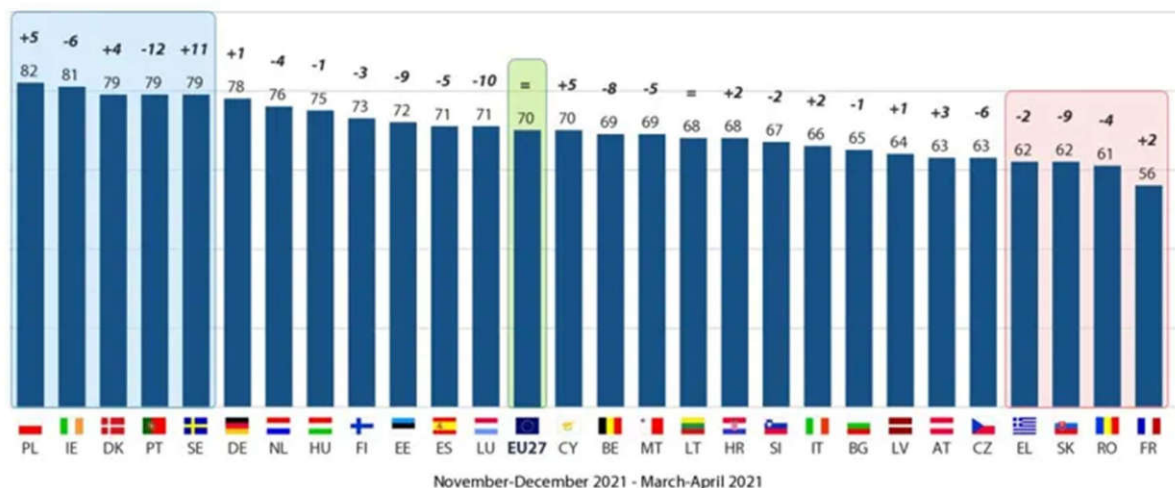
- ❑ swobodne podróżowania po państwach członkowskich UE
- ❑ przystąpienie w krótszej lub dłuższej perspektywie do strefy euro
- ❑ możliwość skorzystania z funduszy europejskich
- ❑ inwestycje zrealizowane w Polsce dzięki funduszom europejskim
- ❑ umocnienie pozycji Polski w Europie
- ❑ zniesienie barier handlowych dla polskich przedsiębiorców
- ❑ otwarty rynek pracy dla polskich obywateli
- ❑ wzrost eksportu polskich produktów do innych krajów europejskich
- ❑ możliwość kształcenia się ludzi młodych na europejskich uczelniach

możliwe negatywy członkostwa Polski w UE w opinii Polaków

- zwiększenie biurokratyzacji
- znaczna migracja Polaków do innych państw europejskich 47,66%
- wzrost cen towarów i usług
- wzrost importu towarów z innych krajów UE do Polski
- możliwość zakupu polskiej ziemi przez cudzoziemców
- duże obciążenia dla budżetu państwa z racji dużej składki członkowskiej
- częściowa utrata suwerenności przez Polskę
- przyjęcie wspólnych zasad polityki handlowej w Unii Europejskiej konieczność przystąpienia Polski do strefy euro
- bardziej restrykcyjne kontrole na wschodniej granicy osłabienie polskiej tożsamości narodowej
- ideologizacja (np. gender, propaganda homoseksualna, globalne ocieplenie)

w Polsce jest największy odsetek osób popierających Unię Europejską wśród wszystkich państw Wspólnoty

November-December 2021 - March-April 2021

Base: all respondents

kontrowersje dot. TTIP

<https://biznes.gazetaprawna.pl/artykuly/1400926,ttip-2-ttip-reaktywacja-umowa-usa-ue-handel-czy-polityka.html>

- Transatlantyckie Partnerstwo w dziedzinie Handlu i Inwestycji negocjowane obecnie między UE a USA
  - negocjacje są tajne, a sprawy dotyczą każdego obywatela UE
  - nastąpi dalsze obniżenie ceł
  - przyniesie zysk przede wszystkim korporacjom
  - realizacja umowy może wpłynąć na prawa pracownicze w UE
  - możliwość skarżenia państwa przez inwestora do arbitrażu w związku ze szkodą, którą wyrządza mu państwo, co może powodować olbrzymie odszkodowania
  - istnieje zagrożenie dla norm żywnościowych, bo korporacje produkujące żywność będą chciały zalać rynek UE taną żywnością (też GMO) tylnymi drzwiami
  - może nastąpić obniżenie norm dot. substancji chemicznych zagrażających zdrowiu człowieka oraz środowisku
  - możliwość osłabienia ochrony danych osobowych

bibliografia

- wikipedia.pl
- msz.gov.pl
- <http://www.polskieradio.pl/5/3/Artykul/1113877,Mija-10-lat-od-wejscia-Polski-do-Wspolnoty-Prezydent-Unia-Europejska-to-my>
- <http://wyborcza.pl/1,76842,1430095.html?disableRedirects=true>
- <http://www.nowapolitologia.pl/politologia/stosunki-miedzynarodowe/ocena-polskiej-prezydencji-w-radzie-unii-europejskiej>
- <http://www.smartage.pl/10-lat-polski-unii-europejskiej/>
- Raport Bliżej Unii **10 LAT POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ**
-

